

Світлана Марченко, к.фіз.вих., доцент

Харківський національний педагогічний університет

мені Г.С. Сковороди

Харків, Україна

Ольга Іващенко, доктор пед.наук, професор

Харківська державна академія фізичної культури

Харків, Україна

Олег Худолій, д.фіз.вих., професор

Харківська державна академія фізичної культури

Харків, Україна

ДИДАКТИКА: РУХОВІ НАВИЧКИ У СТРУКТУРІ РУХОВОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ХЛОПЦІВ 8 РОКІВ ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ КАРАТЕ

Вступ. На позитивний вплив занять карате вказують результати дослідження Stamenković та інші [7], Pinto-Escalona та інші [5], Rutkowski та інші [6]. Так, автори дійшли до висновку, що програми бойових мистецтв корисні для покращення фізичної підготовленості дітей шкільного віку, особливо за такими параметрами, як кардіореспіраторна витривалість, швидкість, спритність, сила, гнучкість, координація та рівновага [7]; відзначається, що кращі результати спостерігалися серед дітей з нормальною масою тіла у порівнянні з дітьми з надмірною масою тіла або з ожирінням [6]; вказується, що шкільне спортивне карате є особливо ефективним для дітей з психосоціальними труднощами та низькою успішністю [5]. Однак мало дослідженими залишаються питання цілісного вивчення процесу формування рухових навичок і розвитку рухових здібностей у дітей шкільного віку.

Мета дослідження. Визначити вклад рухових навичок у структуру рухової підготовленості хлопців 8 років які займаються карате.

Методи дослідження. У дослідженні прийняли участь 32 хлопці 8 років які займаються карате. Діти та їхні батьки були поінформовані про всі особливості дослідження та дали згоду на участь в експерименті.

У дослідженні були використані: аналіз науково-методичної літератури, педагогічні спостереження, тестування рухової підготовленості, імовірнісний підхід до оцінювання навчального процесу, методи математичної статистики.

Матеріали дослідження опрацьовані в програмі статистичного аналізу – IBM SPSS 20. Здійснений дискримінантний аналіз.

Результати дослідження та їх обговорення. Результати дискримінантного аналізу свідчать про можливість класифікації хлопців 8 років за рівнем навченості вправ і руховою підготовленістю.

Отримані канонічні функції пояснюють на 100% варіацію результатів і є інформативними для класифікації рівня рухової підготовленості хлопців 8 років. Перша функція пояснює на 91,9% варіацію результатів ($r = 0,996$), друга функція – на 5,9% варіацію результатів ($r = 0,948$). Верифікація канонічних функцій свідчить, що перша і друга функції мають статистичну значущість ($\lambda_1 = 0,001$, $p = 0,001$; $\lambda_2 = 0,024$, $p = 0,043$).

Аналіз структурних коефіцієнтів канонічної дискримінантної функції свідчить, що пріоритетне місце у структурі рухової підготовленості хлопців 8 років займають рухові навички, а організація процесу навчання за програмою алгоритмічних розпоряджень сприяє розвитку рухових здібностей. Отримані дані доповнюють результати дослідження які характеризують процес формування рухових навичок у дітей [1, 2, 3, 4].

Висновки. Канонічна дискримінантна функція може бути використана для класифікації рухової підготовленості школярів 8 років. У результаті дискримінантного аналізу виявлені показники які мають найбільшу вагу в оцінці рухової підготовленості хлопців 8 років які займаються карате. До них відносяться: рівень навченості серіям навчальних завдань, показники фізичного розвитку та рівень розвитку рухових здібностей. Формування рухових навичок і розвиток рухових здібностей розглядається як цілісний процес.

Список використаної літератури

1. Marchenko, S., Ivashchenko, O., Jagiello, W., Iermakov, S., Khudolii, O., & Bobrysheva, V. The efficiency of the process of forming the skill of performing kin geri kick. *Archives of Budo*. 2023, 19, 51–59.
2. Marchenko, S., Ivashchenko, O., Jagiello, W., Iermakov, S., Khudolii, O., & Yermakova, T. Discriminant analysis: Features of training 10-year-old boys in the technique of kicks in kyokushin karate. *Archives of Budo*. 2022, 18, 1–11.
3. Marchenko, S., Khudolii, O., Ivashchenko, O., & Musliumova, S. (2023). Didactics: Peculiarities of planning and managing the process of teaching the Mae hiza geri chudan technique in 8-year-old boys. *Slobozhanskyi Herald of Science and Sport*. 2023, 27(2), 92–98. <https://doi.org/10.15391/snsv.2023-2.005>.
4. Marchenko, S., & Satdyiev, B. (2021). Effectiveness of using active games for strength development in 10-year-old boys at the initial training stage in kyokushin karate. *Physical Education Theory and Methodology*, 21(1), 84–89. <https://doi.org/10.17309/TMFV.2021.1.11>.
5. Pinto-Escalona, T., Valenzuela, P. L., Martin-Loeches, M., & Martinez-de-Quel, O. (2022). Individual responsiveness to a school-based karate intervention: An ancillary analysis of a randomized controlled trial. *Scandinavian Journal of Medicine and Science in Sports*. 2022, 32(8), 1249–1257. <https://doi.org/10.1111/sms.14167>.
6. Rutkowski, T., Sobiech, K. A., & Chwałczyńska, A. (2019). The effect of karate training on changes in physical fitness in school-age children with normal and abnormal body weight. *Physiotherapy Quarterly*. 2019, 27(3), 28–33. <https://doi.org/10.5114/pq.2019.86465>.
7. Stamenković, A., Manić, M., Roklicer, R., Trivić, T., Malović, P., & Drid, P. (2022). Effects of Participating in Martial Arts in Children: A Systematic Review. *Children*. 2022, 9(8). <https://doi.org/10.3390/children9081203>.